

Implementering av → nya socialtjänstlagen

Från nuläge till att förändra och följa upp

I juli trädde den nya socialtjänstlagen i kraft och Ensolution arbetar redan idag med flera kommuner för att förverkliga intentionen med den nya lagen. Med 25 års erfarenhet från området och med medarbetare med expertkompetens inom ekonomi, verksamhet, projektledning och förändringsledning kan vi stötta i stora delar av omställningen.

Bara under det senaste året har vi bland annat stöttat kommuner med att förändra sina arbetssätt, se över sin organisation och vässa det förebyggande arbetet. Några av de uppdrag vi genomfört under det senaste året med utgångspunkt i nya SoL berör:

Fördjupade läges- och behovsanalyser

Det är inte ovanligt att den initiala läges- och behovsanalysen behöver fördjupas för att verksamheten skall kunna omsätta kunskapen i handling. Vad är viktigast att börja med och var får vi bäst effekt på förändringen? Frågor som vi hjälper till att besvara i den fördjupade analysen är:

- Med vilka insatser möter kommunen behoven idag? Finns det resurser för att möta behoven? Skiljer sig myndighetsutövningen från andra kommuner?
- Vilka behov förväntas i framtiden?
- Vilka förebyggande och lättillgängliga insatser lägger vi våra resurser på idag?
- Hur ser jämställdhet och jämlikhet ut i verksamheterna?
- Hur ser arbetsprocesserna ut idag, finns det ett gap mellan nuläget och att vara redo för den nya lagen?
- Har kommunen organisatoriskt förutsättningar för att arbeta proaktivt och förebyggande?

Förändrade arbetssätt inom individ- och familjeomsorgen

Behovet av ett mer förebyggande arbetssätt inom individ- och familjeomsorgen är stort i många kommuner. Många kommuner har dessutom upplevt att kostnaderna för placeringar har ökat under de senaste åren, en kostnad som man på sikt eventuellt kan undvika med ökat fokus på förebyggande insatser. Tillsammans med våra uppdragsgivare har vi exempelvis arbetat med:

- Kartläggning av vilka metoder som idag används inom kommunens öppenvård och hur väl de stämmer överens med kravet på evidens och beprövad erfarenhet.
- Nya arbetssätt för att öka tillgängligheten i öppenvården.
- Ny placeringsstrategi för att förbättra möjligheter till hemmaplanslösningar och kortare placeringslängd.
- Ärendegranskning och gemensamma diskussioner för att förbättra och säkra en jämlik myndighetsutövning.

AI-modeller för förebyggande arbete

Tillsammans med Högskolan i Halmstad har vi under många år arbetat med modeller för tidig upptäckt av riskindivider inom äldreomsorgen och kommunal hälso- och sjukvård. Under hösten 2025 har vi också påbörjat ett pilotprojekt där vi tillsammans med en kommun identifierar riskindivider inom individ och familjeomsorgen. Modellerna arbetar med kommunens egna data och kartlägger bland annat:

- Individer inom hemsjukvård och hemtjänst med en hög risk för undvikbar slutenvård eller akutsjukvård.
- Prediktion av vilka barn och unga som löper risk att placeras.

Nyckeltal för att följa utvecklingen

Omställningen kommer att ta tid och det är viktigt att uthålligt följa utvecklingen över tid. Vi hjälper kommuner att ta fram robusta nyckeltal som kan mäta förändringen över tid för att säkra förändringar i de långa trenderna snarare än fluktuationer mellan månaderna. Men vår breda erfarenhet från såväl ekonomi som verksamhet tar vi fram nyckeltal som accepteras av alla i organisationen. Under hösten 2025 har vi även föreläst inom området för såväl kommuner som Kommunalekonomernas förening.

Erfarna projekt- och förändringsledare

Vi jobbar enbart med kommuner vilket gör att vi har en unik förståelse för hur kommuner fungerar och verksamhetens ramverk. Ibland kan det behövas en extern projektledare som håller samman arbetet och vid andra tillfällen krävs en tillfällig interimslösning för att inte tappa farten i omställningsarbetet. Ensolution har under det senaste året hjälpt kommuner med såväl kortare projektledningsinsatser som längre interimsuppdrag för att få fart eller inte tappa tempot i omställningen.